

▶ pranešinėjo žmonėms naujienas. Tvyrojo įtampa, grėsmė. Dėl grėsmingos padėties deputatai siūlė žmonėms pasitraukti nuo rūmų, tačiau minia nesitraukė, pradėjo statyti barikadas.

Radijo komponentų gamykloje buvo įsikūrusi galin-gia trumpų bangų mėgėjiška radijo stotis, kurios signalai pasiekdavo tolimiausias šalis. Ja naudojosi gamyklos darbuotojai, radijo sporto meistrai, ne kartą pelnę Europos ir pasaulinėse varžybose prizines vietas (šaukinys LY2VVV). Ši stotis sausio 11 - 13 dienomis ištisas paras palaikė radijo ryšį su pasaulio mėgėjiškomis radijo stotimis, pranešinėjo apie padėtį Vilniuje ir Lietuvoje. Okupantams užgrobus LRTV, naktį iš sausio 12 į 13 d., turėdama eterinį ir telefono ryšį su savo operatoriais AT-je, stotis tiesiogiai perdavinėjo autentišką informaciją pasauliui. Sąjūdžio vyrai, nepaisydami demaskavimo pavojaus, dirbo, kol prie gamyklos pasirodė šarvuočiai. Jie staigiai išardė radijo stoties įrenginius, pasiėmė laidų magnetofono įrašus ir per tolimesnius nuo gatvės vartus pasitraukė į greta esantį mišką. Liko išsaugoti informacijos perdavimo ir priėmimo liudininkai - visi ryšio su pasaulio radijo stotimis magnetofono įrašai.

Radijo komponentų gamykla gamino ne tik mazgus televizoriams, bet ir dalis karinės technikos elektroninei aparatūrai. Gamykloje veikė SSRS Gynybos ministerijos karinio atstovo tarnyba. Šios tarnybos vadovas papulkininkis Vladimiras Tarchanovas, kultūringas išprusęs žmogus sekė įvykius SSRS ir Lietuvoje. Jis kruvinųjų Sausio 13-osios įvykių paveiktas, per LRTV (ryšio darbuotojų patriotų pastangomis veikusią jau kitoje vietoje) kreipėsi į SSRS karius ir karininkus šiais žodžiais (versta iš rusų kalbos):

"Kariai, karininkai, tėvynainiai! Į jus kreipiuosi aš, jūsų ginklo draugas, ginkluotųjų pajėgų karininkas, rusas, nors man gėda tuo prisipažinti po vėl įvykdytų baudžiamųjų veiksmų, į kuriuos jus vėl įvėlė. Duodami priesaiką jūs žadėjote tarnauti savo tautai, savo vyriausybei, žadėjote nuo priešų ginti savo Tėvynę. Kam jūs tarnaujate dabar? Kokiai vyriausybei jūs tarnaujate? Kas pasiuntė jus kariauti su mažos respublikos liaudimi, kurios teritorijoje jūs tarnaujate? Ką užpuolė šie žmonės, kurių visa "kaltė" ta, kad jie nori būti laisvi ir nepriklausomi? Kam atstovauja anoniminis, taip vadinamas nacionalinio išlaisvinimo komitetas, kas jį išrinko, kieno interesus jis gina? Akivaizdu, kad savus, savo karjerą, tačiau tai daro užtraukdami gėdą jums, užtraukdamas gėdą Ginkluotosioms pajėgoms.

Atsikvošėkite! Prisiminkite, kam jūs pašaukti tarnauti, prisiminkite savo gimdytojus, išleidusius jus į tarnybą! Nebeliekite taikių, niekuo

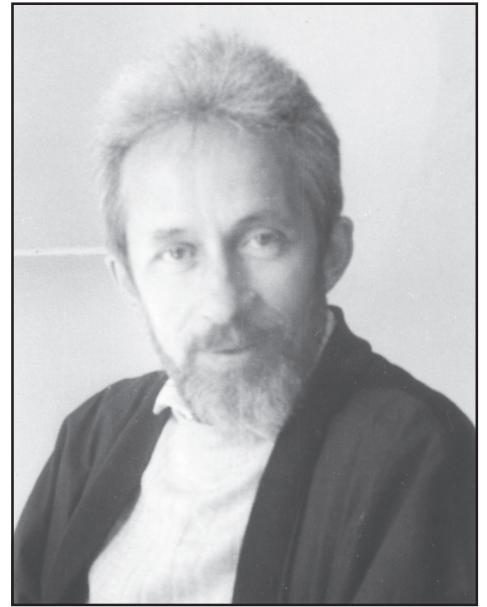
jums neprasi-kaltusių, gy-ventojų kraujo!"

Maskvos televizija nedelsiant paskelbė, kad SSRS karinėse struktūrose tokio karininko Tarchanovo nėra. Tai išgirdęs, papulkininkis V. Tarchanovas atėjo į AT ir iš tribūnos deputatams parodė

savo karininko pažymėjimą, liudijantį, kad jis tikrai tarnauja SSRS kariniame dalinyje, kuris yra Vilniuje, tačiau nepriklauso generolui vadovavusiam žudynėms. Tuo metu kitos Vilniaus įmonės karinio atstovo tarnybos karininkas, taip pat protestavęs prieš invaziją, su jam uždėtais antrankiais malūnsparniu buvo išgabentas į karinės apygardos būstinę Rygoje. V. Tarchanovo areštuoti nebeišdrįso.

Atleistas už "išsišokimą" iš SSRS karių pajėgų, V. Tarchanovas butą Minske pakeitė į butą Vilniuje (sąjūdininkai padėjo jam persikraustyti), pačiam prašant, tapo Lietuvos piliečiu.

Dabar malonu prisiminti, kad Lietuvos Laisvės gynėjai taip iškilmingai Padėkos dieną buvo pagerbti. Smagu buvo pačiam, nes, kaip Sąjūdžio grupės tarybos pirmininkas, juos apdovanojimams rekomendavau ir pristaciau.

Vladimiras Tarchanovas

Ant gamyklos stogo prie antenos pagrindo iš kairės: Rimantas Stelingis, Gintaras Šakėnas, Vladas Šležas